

MORE (MIȘCAREA PENTRU RESPONSABILITATE ÎN ACORDURILE DE COMERȚ) analizează impactul potențial asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) al acordurilor comerciale în curs de negociere. MORE oferă informații pentru dezbaterile publice cu privire la riscurile pentru economiile locale din Europa. MORE este un promotor puternic al comerțului internațional, cu condiția să se desfășoare conform unor reguli echitabile și responsabile. MORE face eforturi să promoveze acorduri care susțin interesele companiilor dar și ale societății în ansamblu.
<http://projekt-more.eu>

Acordul Economic și Comercial Cuprinzător între UE și Canada (Comprehensive Economic and Trade Agreement - CETA) din perspectiva IMM-urilor europene

Document de poziție

Iulie 2016

Acest document afirmă următoarele:

1. CETA este important pentru că stabilește standardul pentru TTIP și alte acorduri viitoare similare.
2. Înainte de ratificarea CETA impactul său trebuie evaluat pe baza înțelegerilor negociate.
3. CETA trebuie să fie analizat pentru fiecare sector, atât pentru Canada cât și pentru UE.
4. Lista negativă - identificarea punctelor neacoperite - este o abordare periculoasă. Trebuie să fie reevaluată pentru a vedea dacă este coerentă cu standardele de reglementare adecvate.
5. Forumul de Cooperare în materie de Reglementare (Regulatory Cooperation Forum) riscă să submineze principiul european al precauției și să pericliteze competitivitatea IMM-urilor. Este nevoie să fie regândit.
6. Protecția selectivă a Indicațiilor Geografice în cadrul CETA este discriminatorie și nocivă pentru IMM-uri. Aceasta trebuie regândită în corelație cu sistemul de protecție global, de durată pentru GI (Indicațiile Geografice).

7. Curtea de Justiție pentru Investitori (Investor Court System) subminează sistemul juridic din cadrul UE, nu oferă nicio protecție împotriva comportamentului abuziv al investitorilor străini și este discriminatoriu față de IMM-uri. Trebuie eliminat din CETA.

1. CETA este importantă pentru că stabilește standardul pentru TTIP și alte viitoare acorduri similare.

Având în vedere că profiturile rezultate din liberalizarea comerțului global au ajuns la un nivel de saturație¹, CETA merge dincolo de tarife și contingente, ocupându-se de convergența investițiilor și a reglementărilor. Cum CETA este primul acord de acest gen, atât de cuprinzător, cu o țară industrializată, Comisia Europeană a descris acest acord ca fiind „standardul său de aur”²: el arată modul în care UE intenționează să deruleze relații comerciale cu restul lumii și deschide calea pentru convergența economică dintre UE și SUA prin TTIP³. Dezbaterile privind TTIP, care este în curs de negociere, a modificat așteptările publicului cu privire la aceste acorduri și aduce în discuție și CETA, care este un acord gata negociat ce așteaptă semnarea și ratificarea. CETA este o moștenire a Comisiei Barroso, pe care Comisia Juncker a început să o depășească prin lansarea strategiei sale „Trade for All” („Comerț pentru toți”). În consecință, dacă CE dorește ca IMM-urile europene să fie inovatoare și să creeze noi locuri de muncă, trebuie să modifice propunerea CETA în loc să meargă mai departe cu ratificarea iminentă de către instituțiile UE și parlamentele Statelor Membre.

2. Înainte de ratificarea CETA impactul său trebuie evaluat pe baza înțelegerilor negociate

În 2008 analiza macro-economică ce a justificat lansarea negocierilor pentru CETA a prognozat că acordul ar urma să aibă ca rezultat o foarte slabă creștere a PIB-ului UE, de 0,08% (11,6 mld Euro) după un interval de 6 ani⁴. Evaluarea a scos în evidență importanța comerțului cu servicii dintre UE și Canada, a fluxurilor de investiții⁵ și a comerțului bidirecțional sau în cadrul unor sectoare industriale⁶. Dar analiza nu a identificat impactul specific al acordului propus asupra Statelor Membre individuale din UE și nici implicațiile sale pentru IMM-uri.

În consecință Evaluarea Impactului asupra Durabilității (Sustainability Impact Assessment - SIA) pentru CETA⁷, realizată în cursul perioadei de negocieri, a oferit o analiză mai bună asupra impactului potențial al acordului pentru fiecare sector, dar tot nu a reușit să arate cum și dacă diferitele State Membre ar avea de câștigat sau de pierdut de pe urma acordului. SIA nu a reușit nici să prezinte efectele potențiale ale acordului asupra fluxurilor comerciale intracomunitare, asupra IMM-urilor care nu fac exporturi și asupra modelelor de internaționalizare ale IMM-urilor⁸.

1 <http://www.ase.tufts.edu/gdae/Pubs/rp/IJPEShrinkingGains.pdf>

2 http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-16-446_en.htm

3 Pag. 2-3 <http://www.mariearena.eu/wp-content/uploads/2016/02/De-Ville-2016-CETA-report-bonne-version.pdf>

4 Pag. 167. http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2008/october/tradoc_141032.pdf

5 Pag. 24. Idem

6 Pag. 168. Idem

7 http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/september/tradoc_148201.pdf

8 Vezi <http://projekt-more.eu/wp-content/uploads/2016/06/2016-06-10-MORE-Submission-on-TTIP-TSIA.pdf> pentru sugestii de îmbunătățire a evaluării IMM-urilor pentru acordurile comerciale.

Impactul CETA trebuie evaluat acum pe baza acordului negociat, înainte de a ajunge la ratificare. Precedentul pentru o astfel de procedură îl reprezintă Acordul de Liber Schimb între UE și Vietnam (FTA), care va fi prezentat Statelor Membre pentru analiză numai după finalizarea unei evaluări independente asupra rezultatului negocierilor⁹. Ar fi iresponsabil să se înceapă procesul de ratificare a CETA fără a trece prin aceeași etapă.

3. CETA trebuie să fie analizată pentru fiecare sector, atât pentru Canada cât și pentru UE

Mai multe exemple arată cât este de important să se analizeze în detaliu consecințele acordului, pe sectoare și pe regiuni.

- **Industria culturală:** Canada a avut grijă să-și păstreze puterea de reglementare în cadrul CETA pentru a-și proteja diversitatea culturală și lingvistică cu privire la toate bunurile și serviciile culturale. UE în schimb a făcut acest lucru doar pentru serviciile audio-vizuale. Aceasta înseamnă că pentru alte sectoare culturale guvernele UE pot întâmpina restricții în oferirea de subvenții publice, investiții sau oportunități de achiziții guvernamentale¹⁰. Printr-o abordare a „listei negative” (vezi mai jos), UE își reduce efectiv și capacitatea de a promova diversitatea culturală în mass-media digitală în viitor.
- **Energie regenerabilă:** exploatarea nisipurilor petroliere, sau a nisipurilor bituminoase, o resursă energetică extrem de poluantă, este foarte slab reglementată în Canada (ceea ce a generat puternice motive de îngrijorare în rândul publicului¹¹), iar CETA va avea ca rezultat stimulente pentru exportul său în UE¹². CETA ar concentra investițiile pentru extracția, procesarea și distribuția combustibililor fosili din Canada în UE. CETA ar putea diversifica mixul de țări de origine pentru energia consumată în UE dar la un cost uriaș și ireversibil¹³ pentru mediu și sănătate¹⁴. CETA pare să ofere o soluție temporară la dependența de gazul rusesc, dar eșuează în mod fundamental să respecte nevoia Uniunii de a merge către independența energetică. Provocarea pentru IMM-urile din acest domeniu constă în faptul că CETA ar stimula investițiile în surse de energie neregenerabile; astfel ar distorsiona rentabilitatea investițiilor în proiecte energetice moderne, sustenabile, curate și independente, care tocmai se dezvoltă în sudul și estul Europei¹⁵.
- **Agricultură:** este de așteptat că producătorii canadieni de produse lactate, producătorii de alimente artisanale și fermele locale vor avea de pierdut în confruntarea cu producția europeană pe scară mare¹⁶. În același timp în UE producătorii de carne se opun CETA din

9 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2016-003106&language=EN>

10 Pag. 6-8 http://e-archivo.uc3m.es/bitstream/handle/10016/22231/Garcia_EU-Canada_IACMR_2015_pp.pdf?sequence=1

11 <http://canadians.org/blog/will-cop-21-be-used-greenwash-tar-sands-advance-energy-east-pipeline>

12 <http://canadians.org/sites/default/files/publications/legal-opinion-CETA-tarsands.pdf>

13 <http://www.scientificamerican.com/article/tar-sands-and-keystone-xl-pipeline-impact-on-globalwarming/>

14 <https://www.nrdc.org/sites/default/files/tar-sands-health-effects-IB.pdf>

15 <http://www.greekenergyforum.com/media/2904/2016-06-21-meps-south-eastern-europe-manifesto-final-for-web.pdf>

16 <http://www.nfu.ca/story/agricultural-impacts-ceta>

cauza contingentelor suplimentare alocate pentru carnea de vită din Canada¹⁷. Având în vedere perspectiva ca Marea Britanie să părăsească UE, aceste contingente au ajuns să fie și mai controversate deoarece calculele care au stat la baza lor includeau și consumatorii și companiile britanice¹⁸. Atât fermierii mici cât și cei mijlocii se tem la rândul lor că CETA le-ar putea submina metodele de producție fără OMG¹⁹. Oportunitățile oferite de CETA tind să favorizeze companiile exportatoare în detrimentul producției locale sustenabile²⁰.

- **Achizițiile publice:** prevederile CETA referitoare la achizițiile publice stimulează efectiv acțiuni care contravin principiilor privind practicile de Achiziții Publice Verzi și Sustenabile promovate de CE²¹. Pe de altă parte Canada nu a protejat în cadrul CETA dreptul de a rezerva un procent din contracte pentru întreprinderile mici sau cele deținute de minorități²², așa cum făcuse anterior atât în cadrul acordului NAFTA²³ cât și al acordului WTO-AGP²⁴. Deși s-ar putea considera că astfel de forme de discriminare pozitivă perturbă competiția, de fapt ele asigură stabilitatea economiilor locale și regionale. CETA ignoră acest lucru și astfel UE subminează de fapt principiile pe care încearcă să le promoveze în Piața Unică.
- **Servicii financiare**²⁵: Forumul de Cooperare în materie de Reglementare²⁶ prevăzut în cadrul CETA (vezi și secțiunea de mai jos) ar permite factorilor interesați să acceseze și să transmită comentarii cu privire la măsurile financiare deja existente sau care sunt în curs de a fi propuse fie în UE, fie în Canada - potențial chiar înainte ca acestea să fie dezbătute de instituțiile parlamentare²⁷. Aceasta reprezintă un motiv major de îngrijorare pentru stabilitatea viitoare a sectorului financiar și capacitatea sa de a finanța IMM-urile²⁸. IMM-urile din Europa au fost grav afectate de criza din 2008 care s-a produs din cauza reglementării și supravegherii necorespunzătoare a instituțiilor financiare²⁹. Deloc surprinzător, „accesul la finanțare este în continuare una dintre cele mai mari provocări pentru înființarea, supraviețuirea și creșterea IMM-urilor, în special a celor inovatoare”³⁰. Tendințele de reprezentare a interesului public în cadrul reglementării piețelor bancare și financiare, unde interesele grupurilor din industria financiară sunt supra-reprezentate³¹, oferă argumente puternice pentru excluderea instituțiilor de reglementare în contextul acordurilor comerciale

17 <http://www.agrapresse.fr/l-union-europ-enne-restera-un-petit-march-pour-la-viande-bovinecanadienne-%20art421893-2488.html?Itemid=342>

18 <http://www.cbc.ca/news/politics/brexit-ceta-canada-eu-trade-deal-1.3650708>

19 <https://viacampesina.org/en/index.php/actions-and-events-mainmenu-26/10-years-of-wto-is-enoughmainmenu-%2035/2077-ttip-and-ceta-we-won-t-let-them-trade-us-away>

20 <http://www.cban.ca/Resources/Topics/Trade/Food-Agriculture-and-CETA>

21 http://ec.europa.eu/environment/gpp/versus_en.htm

22 Pag. 28 https://www.policyalternatives.ca/sites/default/files/uploads/publications/National%20Office/2014/09/making_sense_of_the_ceta_PROCUREMENT.pdf

23 North American Free Trade Agreement (Acordul Nord-American de Comerț Liber)

24 Plurilateral Agreement on Government Procurement (Acordul Multilateral privind Achizițiile Guvernamentale)

25 Această secțiune este o versiune revizuită a celei din documentul publicat inițial în data de 7 iulie 2016.

26 https://media.arbeiterkammer.at/wien/PDF/studien/The_regulatory_cooperation_ttip_ceta.pdf

27 <http://www.finance-watch.org/hot-topics/understanding-finance/926-understanding-finance-2#regcoop>

28 http://ec.europa.eu/finance/general-policy/access/index_en.htm

29 <https://www.oecd.org/cfe/smes/43183090.pdf>

30 Idem. Pag. 3

31 <http://www.finance-watch.org/hot-topics/blog/1209>

preferențiale³² deoarece riscă să slăbească cadrul legislativ și așa fragil și insuficient din sectorul financiar. În plus, refuzul SUA de a include serviciile financiare în discuțiile privind TTIP³³ - de teamă că această cooperare ar putea să slăbească propriile sale reforme legislative - susține și mai puternic ideea că reglementarea financiară trebuie exclusă din CETA.

4. Lista negativă - identificarea punctelor neacoperite - este o abordare periculoasă. Trebuie să fie reevaluată pentru a vedea dacă este coerentă cu standardele de reglementare adecvate.

Pentru prima dată în istoria acordurilor comerciale ale UE³⁴, CETA a urmat o așa-zisă abordare a „listei negative” față de angajamentele din domeniul serviciilor. Lista negativă presupune ca părțile să identifice aspectele specifice ale unui anumit sector care nu vor fi acoperite. Abordarea utilizată cel mai des în acordurile comerciale până acum a fost aceea a listelor pozitive, care identifică în mod clar sectoarele acoperite și permit eliminarea treptată, controlată și responsabilă a barierelor.

Lista negativă presupune ca legiuitorul să știe - în momentul în care își asumă un anumit angajament - nevoile legislative viitoare: „această abordare prezintă anumite riscuri. Într-adevăr guvernele își asumă angajamente în domenii care nu există încă”.³⁵

Lista negativă reduce și capacitatea reglementărilor de a stimula inovarea tehnologică³⁶. Elaborarea corespunzătoare a politicilor de reglementare are mai multe scopuri - duce la o întărire reciprocă a obiectivelor economice, sociale și de mediu. Această abordare se află în centrul programelor de politici care sprijină în mod direct creșterea și capacitatea de inovare a IMM-urilor, cum ar fi COSME (Competitivitatea Întreprinderilor Mici și Mijlocii), Horizon 2020 sau Fondul European de Dezvoltare Regională. Abordarea diferită pe care o aduce CETA nu a fost studiată corespunzător³⁷. Abordarea Listei negative din cadrul CETA trebuie să fie reevaluată pentru verificarea coerenței sale cu alte politici UE.

5. Forumul de Cooperare în materie de Reglementare (Regulatory Cooperation Forum) riscă să submineze *principiul precauției* aplicat în Europa și să periclitze competitivitatea IMM-urilor. Este nevoie să fie regândit

CETA ar urma să creeze și să instituționalizeze o nouă structură, numită Forumul de Cooperare în materie de Reglementare (Regulatory Cooperation Forum) - o structură în afara instituțiilor multilaterale existente pentru cooperare la nivel global în materie de reglementare și standardizare. În cadrul acestui forum legiuitorii din UE și Canada ar urma să primească și să dezbată opiniile din partea factorilor interesați cu privire la activități care au potențial de reglementare și de stabilire a standardelor, pe care ei le consideră ca restrictive pentru comerț³⁸.

32 http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/150702_statement-reg-coop-in-ttip_eesc-civil-societystakeholder-%20event_final.docx

33 [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/559494/EPRS_IDA\(2015\)559494_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/559494/EPRS_IDA(2015)559494_EN.pdf)

34 Acordurile UE-Coreea și UE-Singapore folosesc în continuare abordarea listei pozitive.

35 Pag. 9 <http://economic-research.bnpparibas.com/Views/DisplayPublication.aspx?type=document&IdPdf=27289>

36 Pentru o discuție detaliată pe acest subiect vezi:

http://www.americanbar.org/content/dam/aba/publications/administrative_regulatory_law_newsletters/

37 http://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2016-045_lau_ceta_position_paper.pdf

În teorie, un dialog voluntar pentru reducerea obligațiilor birocratice ar putea fi benefic pentru IMM-urile care urmăresc să-și dezvolte dimensiunea internațională. Eforturile similare pe Piața Unică UE pentru reducerea obligațiilor birocratice ale IMM-urilor (cum ar fi cele legate de cerințele divergente de raportare pentru TVA; sau procedurile administrative care limitează accesul la finanțare) sunt exemple bune în care dialogul transnațional este esențial. Totuși în cazul CETA, unde nu există o separare clară și definitivă a sferei de cuprindere a acestui dialog, există un pericol real ca anumite grupuri de interese să deturneze acest proces, de altfel benefic³⁹. Având în vedere lipsa unor reguli specifice de separare a procedurilor birocratice și administrative de reglementările de interes public, ar putea fi periclitate măsurile legislative UE⁴⁰ care au la bază principiul precauției, ce prevede responsabilitatea de a interveni și de a proteja publicul de expunerea la factori nocivi atunci când cercetările științifice descoperă un risc plauzibil⁴¹.

Dereglementarea comerțului cu parteneri care au o concepție asupra costului social și de mediu - pentru generațiile curente și viitoare - al unei anumite activități ce diferă semnificativ de principiul precauției, este echivalentă cu subvenționarea acestor practici comerciale iresponsabile, prin comparație, în detrimentul Europei. Asociațiile de lucrători⁴², IMM-urile⁴³, grupurile de consumatori⁴⁴ și societatea civilă în general⁴⁵ au atras atenția asupra acestei amenințări.

În mod ironic, chiar și cu un mandat strict limitat, această formă de cooperare legislativă (propusă și pentru TTIP) „ar presupune probabil procese și structuri mai costisitoare și greoaie, cu riscul de întârziere a termenelor legislative și de creștere a cheltuielilor publice”⁴⁶. Aceste dezavantaje clare ridică și mai multe probleme dacă ne gândim la efectul multiplicator pe care l-ar avea includerea lor și în alte acorduri cum ar fi TTIP și acordul UE - Japonia. Această multiplicare a forumurilor de reglementare ar putea crea noi bariere pentru IMM-urile care vor să aibă un cuvânt de spus în stabilirea standardelor internaționale.

6. Protecția selectivă a Indicațiilor Geografice în cadrul CETA este discriminatorie și nocivă pentru IMM-uri. Aceasta trebuie regândită în legătură cu sistemul de protecție global, de durată pentru GI.

În ciuda faptului că există deja un acord cu Canada⁴⁷, cu privire la vinuri și băuturi spirtoase, CETA include doar aproximativ 10% din Indicațiile Geografice (GI) existente la nivelul UE

38 Ce prerogative va avea Forumul de Cooperare în materie de Reglementare...?

<http://ec.europa.eu/trade/policy/infocus/ceta/questions-and-answers/>

39 http://corporateeurope.org/sites/default/files/attachments/regulatoryduet_en021.pdf

40 Grupul de Lucru la Nivel Înalt pentru Obligații Administrative (High Level Working Group on Administrative Burdens) a evidențiat importanța acestor diferențe în legătură cu agenda UE pentru o mai bună legiferare. Obligațiile legale legate de măsurile de protecția mediului reprezintă mai puțin de 1% din obligațiile totale estimate în UE, dar companiile le percep ca fiind mai mari.

41 http://ieet.org/index.php/tpwiki/Precautionary_vs._proactionary_principles

42 http://www.akeuropa.eu/en/ak-europa-regulatory-cooperation-in-ceta-and-ttip.html?cmp_id=7&news_id=2522

43 https://www.bvmw.de/fileadmin/download/Downloads_allg._Dokumente/politik/Politik_Kompakt/politic

44 <http://www.beuc.eu/blog/who-is-going-to-pay-the-bill-for-regulatory-cooperation-in-ttip/>

45 <http://corporateeurope.org/international-trade/2016/03/ttip-regulatory-cooperation-threat-democracy>

46 Pag. 5. <http://ecostandard.org/wp-content/uploads/ECOS-2016-POS-002-TTIP.pdf>

47 Acordul dintre Comunitatea Europeană și Canada privind comerțul cu vinuri și băuturi spirtoase, OJ L 35, 2004

- iar 12 State Membre nu au niciun fel de protecție pentru GI inclusă în acord. Chiar și printre GI protejate, produsele canadiene cu denumiri geografice europene înregistrate înainte de acord vor rămâne autorizate⁴⁸. În plus CETA nu definește nici un mecanism prin care producătorii europeni nedreptățiți de utilizarea anumitor GI de către producători canadieni să-și poată aplica drepturile⁴⁹.

Această abordare este discriminatorie față de celelalte GI (adică cele care nu sunt incluse în acordul CETA). În esență valorifică în mod indirect protecția culturală a anumitor bunuri și practici mai puțin decât pe a altora, în funcție de relevanța lor comercială respectivă pe piețele canadiene.

GI reprezintă o formă de protecție a dreptului de proprietate intelectuală extrem de importantă pentru IMM-uri: „Protecția indicațiilor geografice este importantă din punct de vedere economic și cultural. Acestea pot crea valoare pentru comunitățile locale prin anumite produse care sunt adânc înrădăcinate în tradiție, cultură și geografie”⁵⁰. Acestea sprijină dezvoltarea rurală și promovează noi oportunități de locuri de muncă în producție, procesare și alte servicii conexe. Includerea foarte selectivă a GI în CETA este astfel în detrimentul IMM-urilor.

Indicațiile Geografice reprezintă un element împământenit al comerțului global, inclus în acordul privind Aspectele legate de Drepturile de Proprietate Intelectuală din domeniul Comerțului (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights - TRIPS)⁵¹. UE este vârful de lance în promovarea și implementarea acestui sistem de drepturi de proprietate intelectuală la nivel internațional.⁵² Cu toate acestea, abordarea bilaterală din cadrul CETA și protecția parțială pe care o oferă GI europene, cu atât mai mult dacă ar fi perpetuate și în alte acorduri comerciale, nu iau în considerare complexitatea sistemului și subminează creșterea sa pe termen lung, de exemplu extinderea GI la alte produse decât cele agricole.

7. Curțile de Justiție pentru Investitori (Investor Court System) subminează sistemul juridic din cadrul UE, nu oferă nicio protecție împotriva comportamentului abuziv al investitorilor străini și este discriminatoriu față de IMM-uri. Trebuie eliminat din CETA.

Curțile de Justiție pentru Investitori (ICS) prevăzută în CETA are la bază controversatul sistem de Soluționare a Disputelor dintre Investitor și Stat (Investor-State Dispute Settlement - ISDS). ISDS este un mecanism care, în cadrul anumitor acorduri internaționale, conferă dreptul investitorilor dintr-o anumită țară să facă o plângere împotriva țării în care au investit, în fața unei comisii de arbitraj⁵³. În unele cazuri, în cadrul altor tratate internaționale, ISDS a permis efectiv unor companii și unor persoane privilegiate să intenteze procese împotriva unor țări (dar nu și vice versa) în fața unui tribunal de arbitri care urmăresc obținerea de profit, întregul proces fiind exclus de la verificarea juridică⁵⁴. În aceste cazuri ISDS a fost utilizat direct pentru a submina unele măsuri legale, luate în mod democratic, pentru protecția sănătății,

48 https://www.collectifstopafta.org/IMG/pdf/rapport_ceta_web.pdf

49 Acest paragraf reprezintă o versiune revizuită a celui din documentul publicat inițial în data de 7 iulie 2016.

50 <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/intellectual-property/geographical-indications/>

51 https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/gi_background_e.htm#general

52 http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2007/june/tradoc_135088.pdf

53 Pag. 1 http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/october/tradoc_151791.pdf

54 <http://blog.oup.com/2014/01/van-harten-q-a-investor-state-arbitration/>

a standardelor de mediu și sociale și a stabilității financiare⁵⁵; sau indirect prin influențarea sau subminarea proceselor de reglementare existente⁵⁶.

În 2011 SIA pentru CETA a emis o recomandare împotriva includerii ISDS⁵⁷ în acest acord. Și totuși abia în 2014, în urma unui efort de angajare al societății civile de informare a publicului larg cu privire la abuzurile acestui sistem⁵⁸, CE a fost obligată să-și reanalizeze poziția de susținere a ISDS. În 2015 CE a renegociat efectiv această secțiune a CETA pentru a încorpora propunerea ICS⁵⁹. Totuși ICS conferă în continuare drepturi speciale unei minorități de companii străine - și celor naționale care își pot reloca investițiile⁶⁰.

Asociația Europeană a Judecătorilor (European Association of Judges - EAJ) a atras atenția în mod clar asupra faptului că ICS este un sistem inutil care subminează sistemul juridic al UE⁶¹. Propunerea ICS nu se ridică la nivelul de imparțialitate și independență necesar unui sistem de justiție⁶².

Opiniile experților juridici⁶³ și ale asociațiilor de magistrați naționali⁶⁴ susțin temerea că ICS va discrimina companiile naționale (față de cele trans-naționale). Companiile care pot depune o plângere vor beneficia de măsura de siguranță suplimentară a ICS (pe care în unele cazuri o vor specula). Și totuși problema nu este doar că IMM-urile nu își pot permite costul pe care îl presupune această formă de litigiu. Prevederea ICS privind subvenționarea efectivă a costurilor de acces al IMM-urilor la sistemul ICS este astfel o măsură irelevantă, menită să distragă atenția de la problemele reale. Extinderea accesului potențial la acest instrument nu face ca instrumentul în sine să fie mai puțin subiectiv și nu-i reduce potențialul de a fi folosit în mod abuziv.

ICS trebuie eliminat din CETA, ca un prim pas pentru a redefini drepturile și obligațiile investitorilor internaționali, necesitatea economică a acestor prevederi și efectele lor asupra sistemelor juridice naționale din întreaga lume.

Concluzii

Dezbaterea privind TTIP a alertat publicul larg cu privire la multe din potențialele riscuri și amenințări pe care le ridică acordurile care depășesc limitele comerțului. CETA nu pare să fi luat în considerare aceste riscuri și amenințări potențiale: de aceea trebuie să fie analizat mai atent și apoi revizuit.

55 <http://www.citizen.org/documents/ustr-isds-response.pdf>

56 <http://blogs.lse.ac.uk/euoppblog/2015/06/09/regulatory-chill-why-ttip-could-inhibit-governments-from-regulating-in-the-public-interest/>

57 Pag. 20 http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/september/tradoc_148201.pdf

58 <https://stop-ttip.org/blog/isds-consultation-backfires-painfully/>

59 <http://www.cbc.ca/news/politics/canada-europe-trade-isds-ceta-1.3412943>

60 „Key flaws in the EC proposal” („Principalele neajunsuri ale propunerii CE”)

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2692122

61 <http://www.iaj-uim.org/iuw/wp-content/uploads/2015/11/EAJ-report-TIPP-Court-october.pdf>

62 Există exemple de sisteme de justiție unice, atent implementate care guvernează tratate internaționale. Tribunalul EFTA și Curtea Europeană a Drepturilor Omului sunt exemple relevante în acest sens.

63 <https://www.iisd.org/itn/2016/02/29/is-isds-in-eu-trade-agreements-legal-under-eu-law-laurens-ankersmit/>; http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2713876

64 https://www.foeeurope.org/sites/default/files/eu-us_trade_deal/2016/english_version_deutsche_richterbund_opinion_ics_feb2016.pdf

Având în vedere evenimentele recente din Marea Britanie, declanșarea procesului de ratificare a CETA fără ca acordul să fie actualizat și fără revizuirea conținutului său pentru a răspunde așteptărilor publicului ar alimenta în continuare percepția că agenda comercială a UE este dictată de un organism birocratic izolat, incapabil de o reflecție reală și profundă. Inițierea unui proces de ratificare - așa cum face CE chiar acum - fără un grad ridicat de siguranță cu privire la rezultat ar fi total imprudent, ca să nu spunem mai mult. Acum mai mult decât oricând CE trebuie să-și exprime ferm voința: trebuie să revizuiască CETA în mod transparent și să fie gata să revizuiască și să rescrie acordul dacă își dorește în mod serios creșterea și crearea de locuri de muncă și protecția IMM-urilor europene.